

status justitiæ, status gloriæ. Super *Exod.*, cap. 23.

JOAN. GERS.

16. Propter amorem Christi status inferior semper plus placere debet, et dulcescere cordi, quam status superior, quia vanitas est. *Prosec.*

17. Quanto in inferiori et humiliori statu quis fuerit, tanto verius sepe bona agit, et facilius habita custodit. *Epist. pro confort. tentati.*

S. LAURENT. JUSTIN.

18. Quanto uniuscujusque major est status, tanto periculosior est ruina. *Serm. de Eucharist.*, cap. 24.

S. THOMAS A VILLANOVA.

19. Magnus status, sed majus pondus. *Serm. Dom. 3 Advent.*

SENeca.

SENTENTIÆ PAGANORUM.

20. Sapiens stat rectus sub quolibet pondere. *Epist. 71.*

21. Hoc a te exige, qualem statum institueris preestare te, isalem usque ad exitum serves. *Epist. 120.*

STATUS PRISTINI RECUPERATIO.

SENTENTIÆ PATRUM.

S. AUGUST.

1. David de criminibus mortiferis poenitentiam egit, et tamen in honore suo perstitit: et beatus Petrus, quando amarissimas lacrymas fudit, utique Dominum negasse poenitit, et tamen Apostolus mansit. *Epist. 50, ad Bonifac.*

2. Animam mortuam non plangimus, quam postumus per poenitentiam ad statum pristinum revocare. *Serm. 4, pro Defunctis.*

3. Animadvertite in præsentem loco posse docere aliquem post peccatum, si tamen vitia pristina poenitentia diluerit. Hab. in *Decretis Gratiani*, part. 1, dist. 50, can. *Cum.*

4. Sacerdos si cadit, valet et habet restitutionis locum post dignam peractam poenitentiam in honorem suum, propheta attestante, qui ait, Numquid qui cadit, non adjiciet ut resurgat? *Ibid.*, dist. 50, can. *Sacerdos.*

5. Quicumque Dei auxillio corriguntur, quod amiserant peccando, recuperant. *De morib. Eccles.*, cap. 24.

S. DONAV.

6. Poenitentia reducit in gradum pristinum, et omnes defectus revocat ad perfectum. *Tit. 3, Dilect.*, cap. 1.

FRANCISCUS TITELM.

7. Quomodo is, qui Dei judicium non amat, sed odit ea, blasphematur, et obmurmurat, sperare possit, quod fortuna pristina restituantur? In *Elucci.*, super *Psal.* xxxiv.

8. Si quando contigerit, ut justus ex humana fragilitate ad casum declinet, ne collidatur sive confringatur, sed quantum restituitur in statum pristinum. In *Elucci.* super *Psal.* xxxvi, vers. 25.

GRATIANS.

9. Indubitanter Domini fideles post satisfactio-

nem dignam posse redire ad honorem pristinum, quis dubitat? In *Decret.* part. 1, dist. 50, can. *Ponederet. § Errant.*

10. Mutatur homo a peccato, et gratia Dei resurgit a lapsu, et in pristino manet officio. *Ibid.*

11. Exemplis et auctoritatibus probatur post actam poenitentiam, gradus pristinos licet posse administrare, et ad majores posse conscendere. *Prosec.*

12. Maria enim soror Aaron postquam lepra perensa est, quia in Moysen murmuraverat, acta poenitentia a peccato mundata est, et pristinum gratiam prophetizandi recepit.

13. Aaron etiam post conflatum vitulum, in summum sacerdotem consecratus est.

14. David post adulterium et homicidium, spiritu prophetia recepit, et in pristino gradu permansit.

15. Achab quoque post mortem Nabuthi viri sanctissimi, per poenitentiam humilitatis in regia sede remansit.

16. Et prætereamus multa exempla veteris Testamenti. Petrus negavit Christum, et postea Princeps Apostolorum factus est.

17. Paulus Stephanum lapidavit, et tamen a Deo in Apostolum electus est.

18. Multi quoque ab hæresi ad unitatem catholicæ fidei revertentes, in suis honoribus sunt recepti: alii vero ad episcopalem etiam gradum sunt promoti; ut pote Augustinus, et alii quam plures.

19. Joannes Chrysostomus duabus synodis orthodoxorum episcoporum fuit dijudicatus, sed iterum fuit restitutus.

20. Marcellus episcopus Ancyra Galatiæ depositus fuit, sed postmodum recepit episcopatum.

21. Aselepius dijudicatus a synodo, Ecclesiam suam postea recepit.

22. Martianus Episcopus Andronopolites damnatus a Papa Julio, recepit Ecclesiam sui episcopatus.

23. Cyrillus episcopus Hierosolymitanus depositus fuit, postea reconciliatus est Ecclesie sue.

24. Simili modo Poleromium ejusdem Ecclesie Hierosolymitanæ pontificem, Sixtus Papa damnavit, et iterum ipse eum reconciliavit.

25. Innocentius Papa Fortunatum episcopum damnavit, sed postea ipse eum in proprium locum restituit Ecclesie sue.

26. Nicenum episcopum a Felice Papa damnatum, Gelasius Papa successor illius reconciliavit, et Ecclesie sue restituit.

27. Leontius dum esset presbyter: depositus fuit; sed postea in Antiochia Patriarcha exiit.

28. Gregorius quartus Papa Theodosium, quem Eugenius ejus antecessor presbyterii honore privaverat, sanctæ Ecclesie Seguinæ consecravit Episcopum.

29. Sabas episcopus dijudicatus fuit, sed sancta synodus canonice suam illi restituit Ecclesiam.

30. Rothardum episcopum sanctæ Sinesionis Ecclesie a synodo, cui Carolus interfuit Rex, condemnatum: et Sophidium Placentinum episcopum merito reprobatum, Nicolans Papa ambos reconciliavit. In *Decret.*, part. 1, dist. 50, can. *Si post.*: § *E contra.*

S. GREGOR. MAGNUS.

31. Si lapsus ad suum ordinem revertendi licentia concedatur, vigor canonice proculdubio frangitur disciplina: dum per reversionis spe, pravæ actionis desideria quisque concipere non formidat. *Lib. 1, in Registro*, indict. 13, cap. 64, *epist. 17, ad Constantium episc. Mediolan.*

32. Post dignam satisfactionem credimus posse redire quilibet ad honorem. *Ibid.*, lib. 6, ind. 2, cap. 33, *epist. 53, ad Secundianum.*

BATHO.

33. Licet quis peccet, tamen si poenitentiam egerit perfectam non amittit pristinam dignitatem suam aut gradum. Super *Apocal.*, cap. 2, in illud: *Et movebo candellabrum, etc.*

S. HIERON.

34. Quicumque dignitatem divini gradus non custodiunt, contenti fiant animam salvare: roserit enim ad pristinum gradum post lapsum difficile est, non autem impossibile. Hab. in *Decret. Gratiani*, part. 1, distinct. 50, can. *Quicumque.*

S. ISIDORUS HISPALENS.

35. Illos ad pristinos gradus redire canon præcipit, quos poenitentia præcessit satisfactio, vel condigna peccatorum confessio. *Prosec.*

36. Necessè est illos restaurari in locum honoris, qui per poenitentiam, reconciliationem meminerunt divini pietatis.

37. Hi enim non immerito consequuntur adoptivæ dignitatis statum, qui per emendationem poenitentia recepisse noscuntur vitæ remedium. *De lapsu sacerdot., ed. Massarum episcopum.*

38. Ille pristino honori restaurari potest, qui per poenitentia satisfactionem noverit priora delicta delere. *Prosec.*

39. Eum vero non posse restaurari qui nec lugeat quæ gessit, et lugenda sine ullo pudore religionis, vel timore judicii divini committit, cognoscas. *Ibid.*

S. LAURENT. JUSTIN.

40. Nunquam quis ad pristinum redeat statum, nisi viribus totis conetur reparare a quo cecidit, atque reformare quod peccando deformavit. *De casto convulso*, cap. 21.

S. PETRUS

41. Paterna pietas contenta non est innocen-

tiam reparare solam, nisi pristinum restituat et honorem. *Serm. 3, de Prodig.*

42. Necessè est emendata castigataque vita, ac reduce temperantia, una cum ea pristina ornamenta restitui. *De Regno ad Arcadium Imperatorem.*

43. Omnia in statum pristinum redeunt, cum abscesserint. *De Resurrectione*, cap. 12.

44. Poenitentia quamvis revocet omnes defectus, restituendo in pristinum gratiam, non tamen semper restituit in pristinum dignitatem. In *Supplemento*, part. 8, quæst. 28, art. 1.

45. Veni, Domine Jesu, et tolle me de terra aliena, revoca abjectum ad patriam, et in pristinum lapsum restitue. In *Soliloq. animæ*, cap. 7, sect. 3.

STUDIUM.

Definitio. Studium est animi assidua et vehemens ad aliquam rem applicata, magna cum voluptate occupatio. *Lib. 1, de Invent. Rhet.*

SENTENTIÆ PATRUM.

1. Studiosi frequenter discunt ea, quæ melius esset nescire, quam scire. *Part. 3, tit. 5, de Doctoribus*, cap. 2, § 2.

2. Non Parisiis vel Bononiæ studuisse, sed diligenter studuisse laudabile est. *Ibid.*

3. Studii finis debitus est honor Dei, salus proximi et edificatio sui. *Ibid.*, cap. 2, § 12.

4. Tria cavenda sunt quæ profectum studii impediunt: curiositas, instabilitas, rixandi libido. *Part. 4, tit. 4, cap. 11, § 1.*

5. Venite mortales ad studium sapientiæ, magnus hic fructus est: quid enim homini sapientiæ charius? venit igitur ut sapientes sitis. *Lib. 3, contra Academicos*, cap. 9.

6. Eruditio disciplinarum liberalium, modesta sane atque succineta, et alacrioris, et perseverantiores, et compiores exhibet amatores amplectendæ veritatis, ut et ardentius appetant, et constantius insequantur, et inhæreant postremo dulcibus. *Lib. 1, de Ordine*, cap. 8.

7. Studiosus ita vivendum est, ut se abstineat a venereis rebus, ab illecebriis ventris et gutturis, ab inanibus negotiis ludorum, a tempore somni, atque pigritiæ, ab emulatione, obtracatione, invidia, ab honorum potestatumque ambitionibus, ab ipsius etiam laudis immo dicæ cupiditate. *Lib. 2, de Ordine*, cap. 8.

8. Quilibet studiosus non amat incognita, cum ardentissimo appetitu instat scire quod nescit, sed ipsum cognitur scire amat. *Lib. 10, de Trinitate*, cap. 4.

9. Instructus divinarum Scripturarum studiosus, cum ad eas perscrutandas accedere cœperit, illud

CHRYSOL.

S. SYNERIUS EPISCOPIUS.

TERTULL.

S. THOMAS AQUINAS.

THOMAS A KEMPIS.

CICERO.

S. ANTONIN.

S. AUGUST.

Apostolicum cogitare non cesset, Scientia inflat, charitas edificat. Lib. 2, de Doct. christ., cap. 41.

10. Ad divina enodatus explicanda, limitior accedat intentio. Lib. 10, de Trinit., cap. 1.

11. Omnis amor studentis animi, id est volentis scire quod nescit, non est amor ejus rei quam nescit, sed ejus quam scit, propter quam vult scire quod nescit. *Ibid.*

12. Quanto puer acutius intelligit et studet ardentius, tanto est laudabilior ingenii. *Ibid.*, cap. 11.

13. Sedulo monendi sunt scholastici, ut humilitate indulgi christiana, discant non contemnere, quos cognoverint morum vitia, quam verborum amplius, devitare. De Catech. rudibus, cap. 6.

14. A studio cognoscenda veritatis nemo prohibetur, quod ad laudabile pertinet otium. Lib. 19, De Civitate Dei, cap. 19.

15. Omnis studiosus vocandus est, qui ea quæ ad animum nutriendum liberaliter, atque ornatum pertinent, impensissime requirit. De utilit. credendi, cap. 9.

16. Erubescat superbus et infelix peccator, et timeat elatione cœcatus, scientia inflatus, cui plus placet ars Aristotelis, quam scientia de Apostolis, plus codex Platonis quam liber divinus; quem nulla lectio lætificat, nulla scientia edificat, nullus sermo sapit, nisi fuerit grammaticæ conceptus, dialecticæ imaginatus, rhetoricæ purpuratus. *Prose.*

17. Vana hujus vitæ studia relinquunt homines, et de studio vanitatis veniant ad studium veritatis, et de studio stultitiæ ad studium sapientiæ: hoc est de studio curiositatis, ad studium sanctæ humilitatis. De speculo peccatoris, cap. 6.

18. In his qui flagrant ingenti amore perspicuæ veritatis, non est improbandum studium, sed ad ordinem revocandum; ut a fide incipiat, et bonis operibus nitatur pervenire quo tendit. Lib. 22, contra Faust., cap. 53.

19. Tunc beatus est studiosus sapientiæ, cum Deo frui cœperit. Lib. 8, de Civitate Dei, cap. 9.

20. Differt curiosus a studioso, quod curiosus ea requirit, quæ nihil ad se attinent: studiosus autem contra, quæ ad se se attinent requirit. De utilit. cred., cap. 9.

S. BERNARD.

21. Studia silentium amant, quietem desiderant cordis in labore corporis, paupertatem spiritus, et bonam conscientiam. De vita solit.

22. Studia vera scrutantur virtutum non tam flores, quam radices, non ut luceant, sed ut sint: non ut sciantur, sed ut habeantur. *Ibid.*, etc.

23. Modus studendi quatuor habere debet conditiones. scilicet ordinem, assiduitatem, complacentiam, commensurationem. Serm. 19, Hexam.

24. Ne plus te extendas, quam ingenium tuum potest ascendere, nec infra maneat. *Ibid.*

25. Qui non ordinat studium, sicut pulli equorum, qui modo currunt huc, modo illuc; sed iumentum plano passu vadit. *Ibid.*

26. Tantum proficit unus durus, dummodo ordinet studium suum, sicut ingeniosus et inordinate studens. *Ibid.*

27. Terrenæ sapientiæ studia sunt infructuosa, imo periculosa. Expos. 2, super Psalm. cxviii, cap. 2, vers. 3, art. 2.

28. Non est reputandus otiosus, qui insisit labori cognoscendæ veritatis: eo quod pluris meriti est, quam exercitatio corporalis. Serm. 2, Dom. 1, Quadrage.

29. Nihil in hac vita dulcius sentitur, nihil avidius sumitur, nihil mentem a mundi amore sic separat, nihil sic animam contra tentationes confortat, nihil hominem ad omne opus bonum et sanctum laborem sic excitat et inflammat, ut studium sacræ Scripturæ. Super Septem Epist. canonicas.

30. Nullum studium improbum, habet cum Deo commercium. Super Job, cap. 2.

31. Valde otiosus est doctoris studium, si per hoc quod ab illo in terris agitur, celeste ædificium non angebur. Lib. 3, in 1 Regum, cap. 5, super illud: *Ædificavit tibi altare Domino.*

32. Humano studio ad divina pervenire impossibile est; non est confidendum de viribus propriis, sed de dignatione Spiritus sancti. *Ibid.*, lib. 5, cap. 1.

33. Qui bonis studiis comptus est, judicio magnus est, non favore. Lib. 8, in Registro, indict. 3, cap. 37, epist. 37, ad Innocentium episcopum.

34. Litterarum ardor, nulla prorsus ætate extinguitur, imo ipsa magis ætate inflammatur. Epist. 1, ad Demetriad.

35. Ipsa litterarum studia teneris melius inserruntur ingenio; idque penitus inhæerere sensibus solet quod primitus sederit in mente. *Ibid.*

36. Litterarum radices amaræ sunt, fructus dulces. Lib. 1, super Hieremiam, cap. 1, super illud: *Virgam vigilantem ego video.*

37. Non prodest a vitis recessisse, nisi optima comprehendas: quia non tam infinita sunt, in bonis studiis laudanda quam finis. Lib. 2, super Epist. ad Galat., cap. iv, in illud: *Ubi est ergo beatitudo vestra.*

38. Studium acuit ingenium, fugat otium, scientiam

S. BONAV.

vincere. tæ parit amorem, scientiam conservat, averit animam a vanis et inutilibus, peccati odium gignit, quietem et pacem querit. Lib. 4, de Propriet., cap. 17.

39. Tria sunt necessaria studentibus: natura, exercitium, disciplina. In natura consideratur, ut facile audita percipiat et percepta firmiter teneat. In exercitio, ut labore et sedulitate naturalem sensum excolat. In disciplina, ut laudabiliter vivens mores cum scientia componat. Lib. 3, *Di-dasc.*, cap. 7.

40. Tria sunt quæ præcipue studiis legentium obesse solent: negligentia, imprudentia, fortuna. *Ibid.*, lib. 5, cap. 5.

41. Studium non tardos et hebetes sensus, sed natura ingenia expellit: quæ investigando sic subtilitatem teneat, ut in discernendo prudentiam non amittant. *Ibid.*, lib. 6, cap. 4.

42. Exercitatio studii salutaris mentem exacuit, perspicacitate dealbat, candore puritatis et innocentie elimat, a rubigine vitiorum detergit, et ab omni corrosione peccati conservat illiesam. Super Ecclesiasten, cap. 19.

43. Impossibile est, qui proposito acquirendæ laudis humane, studio lectionis insisit, domum veræ scientiæ promereri. Collat. 14, *Abbat. Nestoritis*, cap. 9.

44. Cum omni cautione devota, ne tibi per studium lectionis, non scientiæ lumen, nec illa percepta, quæ per illuminationem doctrinæ permittitur gloria, sed instrumenta perditionis de arrogantie vanitate nascentur. *Ibid.*, cap. 10.

45. Vacare cunctis cogitationibus humana mens non potest, et ideo quandiu spiritalibus studiis non fuerit occupata, necesse est eam illis quæ pridem didicit implicari. *Ibid.*, cap. 13.

46. Sicut in bello non omnis qui pugnat vincit, nemo tamen vincere potest, nisi pugnaverit: sic non omnes qui student, et legitur acquirunt scientiam: nemo tamen acquirere potest, nisi qui aut studiosus fuerit ad legendum, aut assiduus ad audiendum. Homil. 18, super *Matth. Oper. imperf.*

47. A vitis redimitur animus, et suavi et mira quadam etiam in adversis, jucunditate reficitur, cum ad legendum vel scribendum utilia mentis intendit acumen. Lib. 1, de *Nugis curial.*

48. Non est studium sine amore, non scientia sine labore, non victoria sine certamine. *Prose.*

49. Habet labor iste solatium, quem divini amoris confirmat incendium. Lib. 2, de *Vir. illustr. ord. S. Bened.*, cap. 145.

50. Si quis non habeat, ubi cor suum in sancto studio delectabiliter occupet, necesse est, ut vanis inserviens, turpiter sordescat. *Ibid.*

HUGO A. S.

51. Non prosperabuntur studia, quæ legibus obedientiæ repugnant. De laude scriptor., cap. 10.

52. Nihil in hac vita dulcius sentitur, nihil avidius sumitur, nihil denique jucundius possidetur, quam studium Scripturarum. Orat. 2, in conventu *Abbat. habita.*

53. Frustra studium litteris impenditur, si cordis habitaculum intus negligatur. *Ibid.*

54. Studium secularium litterarum, carnali et nondum mortificato, periculosum et mortiferum est. *Ibid.*, orat. 3.

55. Amor et exercitium, studium perficiunt litterarum. *Ibid.*, orat. 5.

56. Ad studium tria imprimis necessaria sunt. Primum est amor, secundum, est exercitium, et usus, tertium, est solitudo corporis et tranquillitas mentis. Epist. 13, ad *Nicol. presbyt. Mernicens.*

57. Impossibile est divinas quempiam utiliter scire posse scripturas, qui adhuc vitiorum impuritatis subiectus. *Prose.*

58. Ut igitur in divinis scripturis fructuosum sit studium, flamma charitatis incendat studentis affectum. Epist. 19, ad *Magistr. Henric.*

59. Quanto majora fuerint litterarum studia, tanto animus arrogantia fastu inflatus majore intumescit jactantia. Lib. 3, de *Sum. bono*, cap. 13, sent. 9.

60. Simplioribus litteris non est præponendus fucus grammaticæ artis. *Ibid.*, sent. 10, etc.

61. Qui sapientiæ studet, nondum sapit: sed ut sapere possit, studet. Lib. 3, de *Divin. inst.*, cap. 2.

62. Nihil in hac vita magis solidat intellectum, solidatque ostendit, quam studium sacræ Scripturæ. De *ligno vite*, tract. 9, de *Perseverant.*, cap. 4, part. 1.

63. Studium humanum sine Dei auxilio, finem assequi optatum non potest. In *Libr. ascetico.*

64. Quis tanto studio ac labore divina querit studia, quanto querit humana? Homil. 12, in cap. xxxiv, *Exodi.*

65. Cur causaris stidorum laborem, et ad otium toto corpore suspiras? *Prose.*

66. Labor scholasticus otium est, sed otium negotiosum, et quod animum reddit ad honesta sollicitum. Epist. 9, ad *Quendam.*

67. Studiosus esse non potest, enjus animum voluntaria affectio non accendit. *Ibid.*, epist. 81, ad *Simon. Carnotens. canonic.*

68. Qui in studiis negligens est, aut remissus, non multum dissimilis est ab eo, qui languente appetitu, atque insipienti palato cibum recipit, cibosque gustæ fastidienti stomacho violenter intrudit. *Ibid.*

S. ISID. HISP.

LACT. PIRM.

S. LAURENT. JUSTIN.

S. NILUS.

ORIGENES.

S. PETRUS BLES.

FIELD JUD. 69. Generatio pulcherrorum stuliorum, est mors turpium. Lib. Quod Deus sit immutab.
S. SIDONIVS EPISCOPIVS. 70. Quia pauci studia nunc honorant, simul et naturali vitiō fixum est, radicatumque pectoribus humanis, ut qui non intelligunt artes, non mirentur artifices. Lib. 5, epist. 10.
THOMAS A KEMPIS. 71. Nunquam ad hoc legas verbum, ut doctior videri sapientior possis videri: stude mortificationi virtutum, quia hoc amplius tibi proderit, quam notitia multarum difficultium questionum. Lib. 2, de Inat. Chr., cap. 43.

SENTENTIA PAGANORUM.

CICERO. 72. Non possem vivere, nisi in litteris viverem. Lib. 9, epist. 26, ad Papirium.
73. Hominis est intemperantis, abuti otio et litteris. Lib. 4, Tusco. quast.
PLINIVS II. 74. Nulla studia tanti sunt, ut amicitia officium deseratur quod religiosissime custodiant studia ipsa precipiant. Lib. 8, epist. 9, ad Ursam.
75. Ut ex studiis gaudium, sine studiis ex hilaritate proveniant. Lib. 8, epist. 19, ad Maxim.
SENECA. 76. Studiū salutarium, etiā citra affectum, laudanda tractatio est. De beata vita, cap. 20.
77. Non potest studium salutare fieri, sine frugalitatis cura. Epist. 17.
78. Desiderio studere, torqueri est. Epist. 71.
79. Otium sine litteris mors est, et hominis vivi sepultura. Epist. 82.
80. Alit lectio ingenium, et studio fatigatum, non sine studio tamen reficit. Epist. 84.
81. Illud studium vere liberale est, quod liberum facit; hoc sapientie studium est, sublimis, forte, magnanimum, cetera passibilia et puerilia sunt. Epist. 88.
82. Stude non ut plus alii scias, sed ut melius. Epist. 89.
83. Non multum ad studium locus confert, nisi se sibi praestet animus. Epist. 184.
84. Qui ad Philosophorum scholas venit, quotidie secum aliquid boni refert, ut sanior donauit redeat, aut sanabilius: ea enim Philosophiae vis est, ut non solum studentes, sed etiam conversantes iuvet. Epist. 108.

Vide etiam tit. De vitiis, sent. 60; Diligentia, sent. 11; Relinqueret, sent. 20; Sapientia, sent. 57; Scriptura sacra, sent. 199; Seruari, sent. 45; Senectus, sent. 73; Verbum Dei, sent. 30.

STULTILOQUIUM.

COLLECTOR. Etymologia. Stultiloquium graece uocatur dicitur, significatque perversam sententiam verborum, per quae quis praefert delectationes luxuriae aliis bonis.
S. ANSELM. Definitio. Stultiloquium est stulta verborum prolatio, nullam utilitatem, nullamque scientiam

continens, sine industria et discretione facta. Super Epist. ad Ephes., cap. 5.
Stultiloquium esse existimo eorum, qui aliqua narrat turpia, ut risum moveant, et fatuitate simulata magis illudant eis, quibus placere desiderant. Lib. 3 super Epist. ad Ephes., cap. 5, in illud: Turpitudine et stultiloquium, etc.

Differentia. Inter stultiloquium, et scurrilitatem hoc interest: quod stultiloquium nihil in se sapiens, et corde hominis dignum habet: scurrilitas vero de prudenti mente descendit, et consulto appetit quaedam, vel urbana verba, vel rustica, vel turpia, vel faceta, ut risum moveat audientibus. Lib. 3 super Epist. ad Ephes., cap. v in illud: Turpitudine et stultiloquium, etc.

Hoc distat inter stultiloquium, et scurrilitatem quia stultiloquium nullas utilitatis est; scurrilitas vero plerumque ab ore sapientium procedit, et constat quadam urbanitate. Super Epist. ad Ephes., cap. 5, canon. 4.
Comparatio. Sicut equus effrenis per anfractus, et in via plana vel ardua quaeque transmittit: sic lingua stultorum recta vel frivola, ut quolibet suppetat, indifferenter ac leviter effluit. Lib. 6, epist. 27 ad Petrum Cerebrosorum monachum.

SENTENTIA PATRUM.

1. Stultus valde est, qui non prius verbum ducit ad linguam rationis, quam educat ad linguam oris. Serm. 3, ad Fratres in eremo.
2. Stultiloquia nunquam nisi contra mandatum, et Dei mandatum usurpantur. De praecipito et dispens.
3. Fatuus est, qui fatua loquitur. In Decret. Gratiani.
4. Potest quisque respiciendo Deum placere, quem contigit stulte loquendo offendisse. Super Prov., cap. xvi.
5. Os ab Omnipotenti Deo tanto minus exauditur in prece, quanto amplius inquinatur stulta locutione. Lib. 3 Dialogi, cap. 15, verbo Apud.
6. Stultitiae verborum nugacitas conjuncta est. Super Eccles.

7. Stultiloquium aestimo non illorum tantum, qui aliqua narrat unde risum moveant, et fatuitate simulata magis illudant illis, quibus placere desiderant: sed etiam illorum, qui prudentes seculi pantantur; et de rebus physicis disputantes. In Regula monachorum, cap. 20, de Jureamento.
8. Stultiloquium ad fatuas et ineptas fabulas transferendum est, nihilque in se sapiens, et corde hominis dignum habet. Lib. 3, super Epist. ad Ephes., cap. v in illud: Turpitudine et stultiloquium.

9. Stultiloquium et scurrum non decet esse Christianum. Ibid.
10. Sermo spurcus est stultiloquium. Serm. 14, super Epist. ad Ephes.
11. Ex facietis perjuria proveniunt, et stultiloquia. Ibid., serm. 17.
12. Inepia loquacitas piis jucunda non est. Lib. 4 Parall., cap. 78.
13. Stultiloquium non solum monachis, verum etiam omnibus interdicitur christianis. Lib. 4, homil. 9, ad Monachos.

STULTITIA.

Etymologia. Stultus quasi de statu suo tultus, id est, sublatus sit. De Ornament. Eccles., cap. 10 de Castitate.
Stultus dicitur quasi extultus, ab extollo: quia extollit. Prose.
Vel dicitur stultus, quasi statim ultus, ab ulciscor: quia stultus statim ultionem expetit, nec deliberat.
Vel proprie stultus est, qui per stuporem non movetur injuria: sevitiā enim perfert, nec ultus est, nec ullo ignominie motu movetur: quia stultus est hebetior corde. In Decretis Gratiani.

Dicitur a spiritu amens, quasi absque mente: et stultus is cujus sensus ignoratione depravatus et corruptus est. Epist. ad Zenonem.
Definitio. Stultitia est rerum appetendarum et vitandarum non qualibet, sed vitiosa ignorantia. Lib. 3, de Libero arbitrio, cap. 24.
Stultitia est in facili dietisque per ignorantiam recti ac boni erratio. De divin. inst., lib. 5, de Justitia, cap. 18.

Differentia. Distat stultitia a fatuitate; quia stultitia est hebetudo cordis, et obtusio sensuum: fatuitas autem est totaliter spiritualis sensus privatio. 2, 2, quast. 16, art. 1.

SENTENTIA PATRUM.

1. Stultus regere se non potest, et nisi moderatorem habeat, praecipitatur propriis voluntatibus. Lib. 2, epist. 7, ad Simplicianum.
2. Stulto et imperare servitus est, et quod pejus est, cum paucioribus praesit, pluribus dominis et gravioribus servit. Prose.
3. Servit enim propriis passionibus, servit cupiditatibus suis, quarum dominatum nec nocte potest fugere nec die.
4. Quia intra se dominos habet, intra se servitium patitur intolerabile: genium enim stultus fit, altera corporis, altera animae. Ibid.
5. Recidenda insipienti potestas est, non adjuvanda libertas: quia in libertate insipientis, ruina vehementer est. Ibid.

6. Stultitia etiam stultorum iudicio misera est. S. AGUST. Lib. 1, contra Academ., cap. 7.
7. Aversionem stultitia consequitur, stultitia quippe quaedam caecitas est. Lib. 3, de Libro arbitrio, cap. 24.
8. Infans nec stultus, nec sapiens est. Ibid.
9. Serpentis sapientia decepti sumus, dei stultitia liberamur. Lib. 1, de Doctrina christi, cap. 14.
10. Stultitia vera est falsa sapientia. De Episcopis, cap. 9.
11. Caret stultus sapientia. De utilit. cred., cap. 13.
12. Lamentari quisque sana mente mavult, quam latari in amentia. Lib. 8, de Civit. Dei, cap. 27.

13. Ut qui morbo laborant, medicinae auxilio indigent: sic stulti, sapientia opus habent. Homil. 12 in princ. Proverb., et hab. apud divum Joannem Damasc., lib. 4 Parall., cap. 24.
14. Quid stulti proprium? non posse et velle nocere. In suis Proverb., verbo Quid.
15. Stultus quod vivit, mortem potius quam vitam esse censuerit: quomodo vita cum sterilitate? Serm. 63, super Cant.
16. Stultus repulatus fuit Christus, quando recessit ab appetitu aliorum: stultior, quando voluit affligi: stultissimus, quando voluit crucifigi; et tamen haec est sapientia sanctorum. Serm. 2, in Hexam.
17. Insipienti non nisi sua placent: omnis enim stultitia laborat fastidio sui. In Speculo discipuli, part. 4, cap. 16.
18. Stulti sunt in sensu leves, ita et in verbo praecipites. Ibid., part. 2, cap. 2.
19. Stultus est, qui inter vanitatem stultorum versatur. De recta vivendi ratione, cap. 72.

20. Ait quidam; Ego me essetultum existimo, fatuum esse non opinor, id est, obtusis quidem sensibus, non tamen nullis. In Decretis Gratiani.
21. Stulti esse apud vos discite, ut in Deo vere esse sapienter valeatis. Super Job, cap. 17.
22. Tanto quisque amplius intus stultus fit, quanto conatur exterius sapiens videri. Lib. 18 Moral., cap. 25.
23. Stultitia unius, multis periculum accersit, etiamsi multis levis et contemptibilis sit: In Eccles., cap. 9.
24. Sapientia illuminat, stultitia excecet. Homil. 10, super Ecclesiasten.
25. Stultus, quia nescit discernere inter bonum et malum, nec penis fleclitur, nec blanditiis emollitur. Super Proverb., cap. 4.
26. Stultum tacere, semper bonum est. Ibid.
27. Stulti tunc facile corriguntur, cum stultitiam suam non cognoverint. Ibid., cap. 26.

S. AGUST. S. BASILIVS MAGNUS. S. BERNARD. S. BONAV. S. EPIPHAN. GLOSS. DECI. GLOSS. DECI. GLOSS. ORD. S. GREGOR. MAGNUS. HUGO A. S. VICTORE. HUGO CARD.

28. Non major stultitia, quam quod homo sibi sapiens esse videtur. *Ibid.*, cap. 28.
 29. Stultus mavult esse phreneticus ridens, quam sapiens plangens. Super *Ecclesiasten*, cap. 2.
 30. Contingit sepe quod ille qui fatuus appareret exterius in facie, sapiens sit interius in corde. Super *Luc.*, cap. 6.
 S. JOANNES CHRYSOST. 31. Natura stultum fieri, nihil habet criminis: per prudentiam vero stultum fieri, et venia privata, et majus affert supplicium. Serm. 20, super *Evist. ad Romanos*.
 32. Stultus mundo ille est, qui exteriori contempta sapientia, sibi persuadet nihil ei ad fidei susceptionem profuturam. Homil. 20, super *I Cor.*
 S. ISIDORUS HISPALENSIS. 33. Nihil stultitia pejus, nihil insipientia deterrius, nihil turpius. Lib. 2, de *Synonym.*, cap. 13.
 34. Insipientis assidue peccat, facile decipitur, stultus in vita cito dilabatur. *Ibid.*
 LACT. FIRM. 35. Stultus quid sit bonum ac justum, nescit, et ideo semper peccat: ducitur enim quasi captivus a vitis, nec resistere ullo modo potest, quia caret virtute, quam nescit. Lib. 5, de *Divin. inst.*, cap. 18.
 PHILO JUD. 36. Nullum homini gravius malum stultitia accidere potest. Habet. apud D. Joan. Damasc., lib. 1 *Parall.*, cap. 24.
 37. Morbi atque interitus causa, est stoliditas. *Ibid.*
 38. Stultus nulla in re consistere solet, pendulaque est ipsius omnia vita, nec firmo ullo gradu definita. *Ibid.*, lib. 2, cap. 1.
 SENTENTIA PAGANORUM.
 ARISTOTEL. 39. Stultitia rationis est vitium, ac morbus, infelicis vite totius causa. Lib. 1, de *Virtutibus*, cap. 3.
 40. Stultitia proprium est, prave de rebus judicare, praveque consulere, prave presentibus cum rebus congressi confictarique, prave de iis rebus, quae in vita bona malaque versantur, sentire. *Ibid.*, cap. 5.
 CATO POET. 41. Insipientes esto, cum tempus postulat aut res: Stultitiam simulare loco, prudentia summa est. Lib. 2 *Distichor.*, metr. 44.
 SENECA. 42. Nihil inamabilius, diligenti stultitia. Lib. 3, *Contror.*
 43. Stulto nulla re opus est: nulla enim re scit uti, sed omnibus eget. Epist. 9.
 44. Omnis stultitia laborat fastidio sui. *Ibid.*
 45. Stulti vita ingrata est, tropidea est, tota in futurum fertur. Epist. 15.
 46. Humilis res est stultitia, abjecta, sordida, servilis, multis affectibus et sevrissimis subiecta. Epist. 37.
 47. Nihil stultitia peccatum habet, tam superne

illi metus quam infra, ad omnia pavet. Epist. 59.
 48. Ut sis beatus, te stultum vidori sine. Epist. 71.
 49. Inter caetera mala, hoc quoque habet stultitia, semper incipit vivere. Epist. 13.
 Vide etiam tit. *Derisio*, sent. 6; *Disputatio*, sent. 36; *Familiaribus*, sent. 116; *Praxisio*, sent. 27; *Prodigalitas*, sent. 4; *Profectus*, sent. 116.

SUASIO.

SENTENTIA PATRUM.

1. Sicut graviori dignus est supplicio, qui persuaserit crimen infantulo, et incautum precipitarit aetatem: ita qui invalidum et insipientem et improvidum circumscriperit persuasione erroris. Super *Psaltn.* cxviii, serm. 21, vers. 5.
 2. Exiguus momenti mens inclinatur humana; et hoc atque illic pro versutiasuadentis frequenter impellitur. Lib. 4, super *Luc.*, cap. 4, in illud: *Jesus ductus est in desertum*.
 3. Exempla facilius suadent, quam verba. Super *I Cor.* xiv.
 4. Lingua male persuadentium, gladius acutus est. Part. 4, tit. 6, cap. 13, § 4.
 5. Tanta est humana fragilitas, ut ad sibilum unius verbi deiciatur. Part. 4, tit. 5, de *Justitia*, cap. 12, § 2.
 6. Prudentia exorbitans, atque diligentissima vigilantis est, ne subrepente paulatim mala suasionem fallamur. De *Moribus Eccles.*, cap. 34.
 7. Non mihi videtur magnae laudis futurum fore hominem, si propterea posset bene vivere, quia nemo male vivere suaderet: cum et in natura posse, et in potestate habeat velle non consentire suadenti. Lib. 11, de *Genesi ad litt.*, cap. 4.
 8. Noli putare te non esse homicidam, quando fratri tuo mala persuades: si fratri tuo mala persuades, occidis. Tract. 42, super *Evang. Joan.*, de cap. viii.
 9. Sicut propria cogitatione non peccat invitus, ita dum consentit male suadenti non utique nisi voluntate consentit. *Prose.*
 10. Sed tamen pravus est, non solum nullo suadente propria cogitatione peccare, sed etiam peccatum alteri suadere, quam ad peccandum alterius suasionem traduci. Lib. 3, de *Lib. arb.*, cap. 40.
 11. Non sicut mihi adjacet suadere, eo modo adjacet etiam persuadere cuilibet. Epist. 154.
 12. Per artem rhetoricam et vera suadentur et falsa. Lib. 4, de *Doctrina christi*, cap. 2.
 13. Quod non est verum, nemini est omnino suadendum. *Contra mendac.*, cap. 19.
 14. Non mihi sinas accidere, quibus mihi inipectas persuadeatur. *Annot. in Job*, cap. 10.

S. AMBROS.

S. BERNARD.

S. DONAT.

S. ANTONIO

S. AUGUST.

CASSIODOR.

S. EUGENI.

GLOSS. ORD.

S. GREGOR. MAGNUS.

15. Malignus susceptor peccati, etiamsi non persuaserit, merito penam deceptoris incurrit. Lib. 1, contra *Crescon.*, cap. 5.
 16. Ad doctrinam pertinet, cum suadetur omne quod bonum est. De *Grat. Christi*, cap. 10.
 17. Nisi radicem mali humanis acciperet sensus, nullo modo male suadenti recomodaretur assensus. Lib. 1, contra *Julian.*, cap. 9.
 18. Diabolus suadere potest, cogere omnino non potest. Homil. 12, ex *Quinquag. homil.*
 19. Exemplum operis, est plurimum faciens suadibile quod dicitur, dum monstrat factibile quod suadetur. Serm. de *S. Benedicto*.
 20. Dabis voci tuae verbum virtutis, si quod suades prius tibi illud cognoveris persuasisse, validior operis, quam oris vox est. Serm. 59, super *Cant.*
 21. Quocunque modo alius alium, exemplo, verbo, blanditis, terroribus, negligentis, ad peccandum inducit, animam suam perdit. Serm. 2, fer. 3 *Pent.*
 22. Sicut melius persuadet vita quam signa, et exempla qua verba: sic efficacius persuadet contemptus mundi et mortificatio carnis. Serm. 4, *Dom. 4 post Pent.*
 23. Tanto difficilius est resistere alicujus persuasioni, quanto ille qui persuadet, magis amat. Super lib. 2, *Sent.*, dist. 21, art. 2, quest. 3.
 24. Non esset laudabile bene vivere, nisi esset qui male vivere suaderet. *Ibid.*, dist. 23, art. 1, quest. 2.
 25. Cum diabolus suadet peccatum, quodammodo exigit a nobis utprastemus ei arma nostra, quibus nos occidat. Lib. 1, de *Perfect. relig.*, cap. 2.
 26. Facile est antiquo insidiatori infectis vetita suadere, qui potuit liberos atque incorruptos sua calliditate decipere. Super *Psaltn.* xviii, vers. 13.
 27. Vera ratio est persuadendi, cum id poscitur ut impetremus a vobis, quod concupiscitis. In *Epist. paramectica ad Valerian.*
 28. Ad negligentiam vite, non nos negligentium turba persuadeat: cessent, cessent inquam solatia maleciada discernimus. *Ibid.*
 29. Humilis que dicit, non ex auctoritate precipit, sed ex ratione persuadeat. Super illud *Job vi: Loquentes id quod justum est*.
 30. Difficile inimico resistitur, si persuasionibus illius anima delectatur. Super *septem Psalmos, penitent.*, super *Psaltn.* iii, vers. 7.
 31. Tanta debet esse efficaciae, qui alios movet, ut bona non solum dicat, sed et persuadeat. Lib. 6, in *I Reg.*, cap. iii, super illud: *Ad immolandum Domino veni*.
 32. Nullius suasioni consentias, in qua gravari

potest. Lib. 7, in *Registr.*, indict. 2, cap. 2, epist. 2, ad *Januar. episc. Caralit.*
 33. Cave venenata animalia, quae de cortio tuo saturari ventrem suum cupiunt: non enim suadent quod tibi, sed quod sibi prosit. Epist. 10, ad *Furiam*.
 34. Diabolus non cogendo, sed suadendo nocet. Lib. 4, de *Animal.*, cap. 17.
 35. Diabolus homini persuadere potest, assentiendi autem voluntatem dare non potest. Serm. de *Genesi*.
 36. Diaboli est quidem suadere, sed nostrum persuasiones ejus superare: suadet hominibus terrenos honores, ut auferat coelestes: hortatur ad mundi divitias, ut spirituales admittat. Homil. 5, ex *divers.*, in *Matth.*
 37. Profecto inanis est ratio hominis, cui nihil persuaderi potest, qui semper et in omnibus opinionumum lubrico vacillet. Lib. 7, de *Nugis curial.*, cap. 2.
 38. Haereticus haustum lethiferi succi hominibus persuadendo propinquant. Lib. 3, de *Sun. bono*, cap. 13, sent. 11.
 39. Humana suasio sine gratia Dei, nihil aliud est, quam aes sonans, aut cymbalum tinniens. Epist. 54, ad *Pictor. archid.*
 40. Absit ab animis piorum, et Christi sanguine redemptorum, stulta nimium et perniciosa persuasio. Epist. ad *Rufinum, de Lib. Arbitr.*, cap. 1. Vide etiam tit. *Deceptio*, sent. 10; *Diabolus*, sent. 74; *Iniquitas*, sent. 63; *Invidus*, sent. 23; *Orator*, sent. 3; *Peccatum in genere*, sent. 23, 24; *Prædicatio*, sent. 231; *Suavitas*, sent. 40.

SUAVITAS.

SENTENTIA PATRUM.

1. Multa videntur in hoc seculo jucunda ac suavia esse, que non sunt: luxuriosus videtur jucunda, sed exhausto fit amara patrimonio. *Prose.*
 2. Dulcis patet libido, cum fervet: sed eadem horrida, et execranda est, cum proditur.
 3. Suaves epulae sunt, cum sumuntur: sed foetidae, cum digeruntur.
 4. Non est ergo vera suavitatis, nisi que secundum verbum Dei est; ut quis honorum meritorum atque virtutum subsidiis gaudeat se esse munitionem. Super *Psaltn.* cxviii, serm. 9, vers. 4.
 5. Nihil tam caecum, quam secularis suavitatis periculum, que dum mulcet animum, vitam obruit, et corporeis quibusdam scopulis sensuum mentis illidit. Lib. 4, super *Luc.*
 6. Quam suave mihi subito factum est, carere a suaviatibus nugarum; et quas amittere metus fuerat jam dimittere gaudium est! *Prose.*
 7. Ejciesbas enim eas a me, vera tu et summa

S. HIERON.

HUGO A S. VICTORE.

S. JOANNES CHRYSOST.

JOAN. SARESB.

S. ISIDORUS HISPAL.

S. PETRUS BLESENS.

S. PROSPER.

S. AMBROS.

S. AUGUST.

suauitas: eieciabas, et intrabas pro eis omni voluptate dulcor, sed non carni et sanguini: omni luce clarior, sed omni secreto interior, omni honore sublimior, sed non sublimibus in se. Lib. 9, *Conf.*, cap. 4.

8. Fortitudinis est, ab omni mortifera suauitate rerum transentium sese extrahere et inde se auertens, convertere ad dilectionem aeternorum. Lib. 2, de *Doctrina christ.*, cap. 7.

9. Sicut saepe sumenda sunt et amara salubria ita semper vilanda est perniciosa dulcedo. *Prosecc.*

10. Salubri suauitate, vel suavi salubritate quid melius? quanto enim magis illic appetitur suauitas, tanto facilius salubritas prodest. *Ibid.*, lib. 4, cap. 6.

11. Fallax dulcedo est, quam plures atque maiores penarum amaritudines consequuntur. *Prosecc.*

12. Quia ab hominibus nondum spiritalem gratiam percipientibus suauis admittitur quod velatur, fallit peccatum falsa dulcedo. Lib. 1, de *diuersis Quaest.* ad *Stimplicium*, quaest. 1.

13. Cogitemus quantis amaritudinibus admixtum sit, si quid dulce ac iucundum in via huius vite occurrat suo nobis alludit. De *Spiritu et Anima*, cap. 49.

14. Dulcedo huius saeculi ad tempus fauces indoleat, sed in magnum amaritudinem postea conuertitur. Super *Psal.* cxxiii, vers. 4.

15. Dulce est semper ad considerandum, quod ad amandum et laudandum semper suauis est. In *Manuali*, cap. 28.

16. Morbo carnis mortifera suauitate trahendam catenam meam, solvi timeas. Lib. 6 *Conf.*, cap. 42.

17. Amor rerum temporalium non expugnatur: nisi aliqua suauitate aeternorum. Lib. 6, de *Musica*, cap. 10.

S. BERNARD. 18. Mundi iucunditas moror est; omnis suauitas, dolor est, omne dulce, amarum est; omne decorum foedum. *Epist.* ad *quendam Sanctimoniale*.

19. Non est dignus dulcoris acumine, qui amaritudinis necesse inuiscari grauiamini. De *disciplina scholarium*, et habet. apud *Bedam*.

S. BONAV. 20. Tanto aeternae suauitatis abundans est copia quod etiam ad capiendum eam non sufficiunt eorum nostrorum vasa. *Serm.* 41, *Pent.*

21. O Domine Deus, si tam nobilis est odor, quam dulcis est tunc dulcedinis sapor, si tanta virtutis est modica degustatio, quantum iucunditatis habet felix inebriatio? De *Soliloq.*, cap. 2.

S. EPHREM. 22. Cave mel inimici appetas, dulcedo enim eius ad extremum, felle et amaritudine suos amatores replet. De *recta vivendi Rat.*, cap. 9.

23. Cum ea quae sensui suauia sunt, in vita conspicias, vide ne capiaris isdem: nam in illis laqueus et esca mortis latitat, neque enim indium piscator hamum in aquam mittit. *Ibid.*, cap. 29.

24. Captivos post se trahit sensus pesifera et inimica dulcedo. *Prosecc.*

25. Virus amaritudinis obscuratur fraude dulcedinis.

26. ProvoCAT prius odor suavis poculi, sed praefocat infusus sapor in venis.

27. Mel est quod ascendit in labia: fel est, quod descendit in viscera. *Homil.* 3, *Epiph.*

28. Fallax dulcedo est, quam plures atque majores penarum amaritudines sequuntur. Super *Epist.* ad *Rom.*, cap. 7.

29. Si dulcia vera appetimus, prius necesse est, ut hic amara toleremus. Lib. 26 *Moral.*, cap. 42.

30. Valde dulce est sanctis viris superna dicere, caelestia loqui: eo quod dulciter, ac valde iucius per amorem Dei saturantur. Lib. 4, in *I Reg.*, cap. 1v, super illud: *Rursus itaque puer Sauli respondit*.

31. Servus Dei non semper amarum de suo debet ore proferre, sed quod dulce et suauis est. Lib. 1, *Dialog.* advers. *Pelag.*

32. Quod raritate dulce est, assiduitate in amaritudinem vertitur. Lib. 3, super *Oseam*, cap. 43. De *manu mortis*, etc.

33. Vera dulcedo quanto perfectius sentitur, tanto desiderabilius appetitur. De *Alleg.*, in *Luc.* super *Magnificat*, vers. 2.

34. Si vere dulce est quod percipitur, et hoc dulcius necesse est, si amplius percipiatur. *Ibid.*

35. Gustata suauitate dulcedinis Dei, marcescit in homine carnalis voluptas. Super *Gen.*, cap. 32.

36. Mali quod cum suauitate hie bibent, in morte cum amaritudine eroment. Super *Hierem.*, cap. 48.

37. Suauitas quae est in Deo nostro, dulcis est, sapore sancto repleta est, nutrit, foret, defendit, et fortificat. *Prosecc.*

38. Consolationem praestat, benignitatem non negat, tolerantiam facit, iustum, sustinentem, humilem, benignum, largum, sobrium, castum, castitate plenum, hospitalitate praeditum, prudentia ornatum, temperantia clarum, fortitudine firmum, iustitia liberatum. Super *Psal.* lxxviii.

39. Inspice diligentius aduentum in te suauitatem, ne forte ab avaris medicis, imo vero insidiatoribus subdole tibi preparata sit. *Grad.* 28, de *Different. quietis*.

40. Suauitas variarum voluptatum appetitur, quibus enervatus animus extinguatur. Lib. 7, de *Divin. Inst.*, cap. 6.

41. Quidquid est suave, persuadet; et animo perit, dum delectat, insidet. *Ibid.*, lib. 6, cap. 21.

PETRUS ELESENS. 42. In suavi colloquio non est suauitas admittenda. De *Charitate*, cap. 52.

SENTENTIA PAGANORUM.

ARISTOTEL. 43. Omne suave, quod mixtum cum suaviori est, suavius redditur. *Sect.* 19. *Problem.*, quaest. 44.

Vide etiam tit. *Conversatio*, sent. 42; *Felicitas*, sent. 40; *Prosperitas*, sent. 65; *Sanctitas*, sent. 41.

SUBJECTIO.

COLLECTOR. *Definitio.* Subditus est, qui alicujus superioris jurisdictioni ad obediendum subjectus est.

S. BONAV. *Divisio.* Quadruplex est subjectio: est subjectio secundum conditionem; est subjectio secundum necessitatem; est subjectio secundum timorem; est subjectio secundum dilectionem. Super *Psal.* cix.

S. THOMAS AQUINAS. Duplex est subjectio: una voluntaria, altera involuntaria. Super *Epist.* ad *Philipp.*, cap. 2, lect. 3.

S. LAURENTIUS JUSTIN. *Productio.* Humilitas sicut subjectioem parit, sic subjectio humilitatem. *Prosecc.*

Libertatem omnino fugit humilitas, et subjectioem fugit elatio. Stat subjectus humilis, notus sibi, iudicatus a se, prostratus omnibus, devotus Deo, benevolus fratribus. Part. 2, de *Companet. et Complaneta*, cap. 2.

SENTENTIA PATRUM.

S. AMEROS. 4. Qui subjectus est vitis, multis se dominis addidit, ut servitio ei exire vix liceat. Lib. 2, de *Jacob*, cap. 8.

2. Disco Deo esse subjectus, ut non quod ipse vis eligas, sed quod Deo scias esse placitum. Lib. 40, super *Luc.*, cap. xxii, in illud: *Non mea voluntas, sed tua pat.*

S. ANTONIN. 3. Multum provoCAT subditos lacta praesidentis. Part. 4, tit. 5, de *Iustitia*, cap. 4, § 2.

S. AUGUST. 4. Omnis creatura, velit noluit, uni Deo et Domino suo subjecta est. De *Agone Christiano*, cap. 7.

5. Non ordo rectus, aut ordo appellandus est omnino, ubi deterioribus meliora subjiciuntur. Lib. 1, de *Lib. Arbit.*, cap. 8.

6. Iniquis est, qui vult sibi servire quod infra se est, cum ipse servare superiori noluit. Lib. 1, de *Doctr. christ.*, cap. 23.

7. Potentior animus non cogit in aliquid, nisi quod suae potestati subditum est. De *immort. anime*, cap. 13.

8. Haec est libertas nostra, cum subdimur veritati. Lib. 2, de *Lib. Arbit.*, cap. 13.

9. Corpori coelesti etiam corpora terrena subjecta sunt. *Ibid.*, lib. 3, cap. 44.

10. Est anima natura perfecta, cum spiritui suo subditur. De *Fide et symbol.*, cap. 10.

11. Omnis corporalis in ordine suo divinae providentiae legi subdita administratur. De *Agone Christ.*, cap. 8.

12. Ut corpus nostrum servituti subjiciamus, facile fieri potest, si prius nos ipsos subjiciamus Deo bona voluntate et charitate sincera. *Ibid.*, cap. 7.

13. Subjiciamus animam Deo, si volumus servituti subjicere corpus nostrum. *Ibid.*, cap. 12.

14. Sublimibus Angelis Deo beate servientibus, subdita est omnis natura corporea. Lib. 8, de *Gen. ad lit.*, cap. 24.

15. Appetitus cum rationi subditus non est, miserios facit. Lib. 1, de *Lib. Arb.*, cap. 8.

16. Qui per ipsam subjectioem noluit tenere quod vere est, affectat per superbiam elationem simulare quod non est. Lib. 44, de *Civit. Dei*, cap. 13.

17. Homo subdat sibi quod habet commune cum bestiis, subdat Deo quod habet commune cum angelis. Lib. 22, contra *Faust.*, cap. 28.

18. Peccatis merito humana natura subdita est hosti. Lib. 6, contra *Julian.*, cap. 20.

19. Subdita nobis erunt omnia, si nos subditi sumus Deo. *Tract.* 8, super *Epist. Joan.*

20. Ardua res nimium, famulari post dominatum. In suis *Proc.*, verbo *Ardua*.

21. Sicut summa et intolerabilis superbia est superiori se proponere: ita inferiori se subdere, summa et plena iustitia est. *Prosecc.*

22. Sicut grandis et gravis est superbia, praeferre se aequali, aut aequare praetulo, ita magna humilitatis est, inferiorem se exhibere aequali, aut aequali inferiori. *Serm.* 4, *Epiph.*

23. Parum est esse subjectum Deo, nisi sis et omni humanae creaturae propter Deum. *Serm.* 42, super *Cant.*

24. Causa ruinae subditorum, est ruina praetorum: reformatio subditorum, est bona vita praetorum. Super *Lament. Hierem.*, cap. 1, in illud: *Porte ejus destructio*.

25. Vita subditorum tribus modis praetorum alloquitur: per miseriam; per desiderium; per obedientiam. *Ibid.*, cap. 2.

26. Sit homo interior totus Deo, sit exterior totus praetulo subjectus. In *Speculo discipl.*, part. 2, cap. 3.

27. Intolerabile jugum peccatorum, et foeda dominatio, et erubescenda subjectio. *Homil.* 4.

V. BEDA.

S. BERNARD.

S. BONAV.

S. CASSIARIUS ARELAT.

28. Si te non regit superior, cruciat te et affligit inferior, inclinet sub iugo Dei cervicem suam anima tua, ut et sub iugo anime tuæ colulum suum subjiciat caro tua. *Ibid.*, homil.

29. Maxima consolatio boni prelati, est digna conversatio subditorum. Super *Epist. ad Hebr.*, cap. 43, art. 43.

30. Si regibus et prelatiis tam prohibuitur est atque damnabile, se super subjectos suos extolle-re, quanto est iniquius damnabilisque si quis se elevet super eos, quibus non preest, aut super æquales, et potissimum super majores superioresque suos: quod prorsus diabolicum est? Super *Epist. Jacobi*, cap. 1.

S. EPIPHAN. 31. Christo subijci cave recuses, quoniam ex ea subiectione fructus certus atque securus proficiscitur. *De Vita spirit.*, cap. 15.

32. Qui non vult subesse uni, subjicitur multis. *De Timore Dei*.

S. FRANCIS. 33. Subditus prelatum suum, non hominem ASSISIENS. considerare debet, sed illum pro cuius amore est subiectus. In suis *Opusc.*, collat. 5.

34. Quidam sunt subditi proprii sensus, errore decepti, qui quodcumque superioris præceptum, quod indomitæ voluntati repugnat, statim regulæ judicant esse contrarium. *Ibid.*, Serm. 5.

GLOSS. ODD. 35. Subjectus peccato, facit quod non vult. Super *Epist. ad Rom.*, cap. 7.

36. Cum subjectorum corda superbia castigat, hoc summopere agere nititur, ut sua acta considerare funditus negligant, et semper tacitis cogitationibus, rectoris sui iudices fiant. Lib. 34 *Moral.*, cap. 18.

S. GREGOR. 37. Sicut prelatiis curandum est, ne eorum corda MAgNUS. aestimatione singularis sapientie locus superior extollat: ita subjectis providendum est, ne sibi rectorum facta displiceant. *Ibid.*, lib. 25, cap. 14.

38. Dum aliene voci humiliter subdimur, nosmetipsos in corde superamus. *Ibid.*, lib. 35, cap. 10.

39. Sollicitudo, quæ subditis exterius impenditur, sub certa necessitate mensura teneatur. Part. 2 *Pastor.*, cap. 7.

40. Judicare de subditis digne nequeunt, qui in subditorum causis sua, vel odium, vel gratiam sequuntur. Homil. 26, super *Evangel.*

41. Rector peccantem subditum, nisi correctum honorare debet; subditus autem nec tunc prelatum despiciere, cum se justum, et illum agnoverit peccatorem. Lib. 2, in I *Regum*, cap. III, super illud: *Puer autem Samuel*.

42. Quisquis alieno imperio subjectus est, hoc solum consideret, quia quod sibi secundum Deum

injungitur valde magnum et excelsum in lucro est menti, quod vitam præparet in mercede retributionis. *Ibid.*, super illud I *Cor.* VII: *Circumsio nihil prodest*, etc.

43. Audacius a subjectis delinquitur, si prælatorum infirmitas agnoscat. *Ibid.*, lib. 4, cap. 5.

44. Spiritus beati de se nulla præsumentes, virtuti sui officii perpetua humilitate subjecti sunt. *Ibid.*, lib. 2, cap. 1, super illud: *Et infirmi accioci sunt robore*.

45. Ad hoc locorum gradus rationis ordo distinxit, et judicia esse constituit, ut nec præpositi in opprimendos se frustra valeant occupare subjectos, nec subjecti contra suos præpositos offrenata sit resultandi licentia. Lib. 7, in *Registro*, ind. 1, cap. 8, epist. 8, ad *Leonem episc. Cate-niens.*

46. Ille Deo subjectus esse ranaui, qui aliquid de sua virtute posse præsumit. Super *Psal. xxxiv*, cap. 54.

47. Subjectio tres continet gradus: primus est, subdere se majori; secundus, subdere se pari; tertius, subdere se minori. Serm. de *Annunt. B. M.*

48. Quem conditio subijcit, famulus addicit, servitus ipsa compellit: cum discreta ista separataque consistent, dum alius est dominus, alius servus, alius imperans, alius qui dignitate suscipitur, alius qui conditione subijci demonstratur. Homil. 1, in dictum *Joan. xv*: *Vos amici mei estis*, etc.

49. Homo ille beatus est, si imperanti animo serviat corpus, si virtutibus subjecta sint vitia. *Prosec.*

50. Unde tibi homo ex te nascetur iudicium, dum imperas servo, et non pares domino: dum famulus dominaris, et dominantis ipse non servis? *Ibid.*

51. Virtus subditi, est honor et obedientia. Homil. 26, super I *Cor.*, in illud: *Debet mulier velamen habere*.

52. Quando qui preest, subditum suum diligit, tunc omnia bene compacta sunt: non ita subijci queritur dilectio, sicut principantis erga subditum. Homil. 10, super *Epist. ad Coloss.*

53. Amanti subijci nihil omnino erit difficile. *Ibid.*

54. Qui subditus persistit, nihil indignum censet, nihil abiectionis, quam aliena ditioni subijci. Homil. 4, super II *Timoth.*

55. Subditus nihil ait servilium, quam aliene potestati subjacere. Homil. 67, ad *Popul. Antioch.*

56. Qui subjectus est, atque alterius parat

imperio, ipse adversus seipsum sententiam fert. *Gradu. I.*

S. JOANNES 57. Omnes qui recte subesse didicerunt, recte DAM. quoque imperio fungi scient, cum ad potentiam pervenerint. Lib. 1 *Parall.*, cap. 24.

S. ISIDORUS 58. Non erit caro subjecta anime, nec vitium HISPALENS. rationi, si animus non est subditus conditori. *Prosec.*

59. Tunc autem recte subjunguntur nobis omnia quæ sub nobis sunt, si nos subjicimur ei, a quo nobis illa subjecta sunt.

60. Nam et quæ videntur subjecta esse ei, qui Deo subjectus non est, ille potius subjicitur ei, qui suam voluntatem subjugat amoris eorum quæ sibi esse subjecta existimat. Lib. 1, de *Summo bono*, cap. 9, sect. 2.

S. LAURENTIUS 61. Hoc est singulare trophæum, carnem spiri- JUSTIN. ritumque subigere conditori. *Prosec.*

62. Nunquam Deo quis poterit esse subjectus, qui menti suæ imperare nequivit. Serm. de *S. Hieronymo*.

63. Ille veraciter subesse novit, qui omnium se agnoscit minimum. De *Companct. et complanct.*, cap. 2.

LEODOVICUS 64. Optatius tibi sit subesse, quam præesse. In BLOSIVS. *Speculo Spirit.*, cap. 2.

S. PAULINUS 65. Nemini subjectus est, qui se soli Deo sub- jecit. *Epist. ad Amand. episc.*

PHILO JUD. 66. Utilissimum est præstantioribus subijci. Habet apud D. Joan. Damasc., lib. 2 *Parall.*, cap. 76.

S. THOMAS 67. Subditi suos prelatos sequuntur dupliciter, AQUINAS. scilicet quantum ad facta et dicta. Quantum ad facta, dum subditi prælatorum exempla sequuntur; quantum vero ad dicta, dum eorum præceptis obediunt. Super I *Cor.*, cap. 2, lect. 4, in illud: *Imitatores mei estote*.

68. Cujuslibet subditi virtus est, ut bene subdatur ei a quo gubernatur. 1, 2, *Quæst. 92*, art. 1.

69. Nil quietius spontanea subiectione. Serm. 1, ad *Novit.*, divis. 1.

70. Nullo tutius est stare in subiectione, quam in prelatura. Lib. 1, de *Imit. Chr.*, cap. 9.

71. Curro huc vel illuc, non invenies quietem, nisi in humili subiectione sub prelati regimine. *Ibid.*, cap. 9, sect. 1.

72. Tanto plus proficit in virtutibus et sapientior erit, quanto humilis superioribus se submittet. In *Dialogo Novit.*, cap. 2.

SENTENTIE PAGANORUM.

73. Serviant deteriora melioribus. Epist. 65. Vide etiam tit. *Dominus*, sent. 46; *Exemplum*, sent. 55, 56; *Imperare*, sent. 26; *Libido*, sent. 6; *Mens*, sent. 80; *Prælatio*, sent. 38, 156, 160; *Rationum*. IV.

SENECA.

ritas, sent. 6; *Regimen*, sent. 17; *Reverentia*, sent. 42, 48; *Spiritus in genere*, sent. 15.

SUBLIMITAS.

SENTENTIE PATRUM.

1. Tuta tenet, qui alta timet. Part. 1, in *Apolo-* B. ALANUS DE RUPE.

2. Magna sublimitas, magnam debet habere cantelam. *De Dignit. Sacerdot.*, cap. 3.

3. Honores hominem in sublime ponunt, sed diu in alto eum stare non sinunt. Part. 4, tit. 3, cap. 7, § 41.

4. In sublimitate positi quanto magis elevantur, tanto magis sublimari conantur, ut lapsu graviore ruant. Serm. 2 *Dom. 1 Quadrag.*

5. Quanto fis celsior potestate, tanto humilior fias pietate. Epist. 54, ad *Macedonium*.

6. Potentior est et tutor solidissima humilitas quam ventosissima celsitudo. Lib. 8, de *Trin.*, cap. 7.

7. Viri sublimis culpa, grave peccatum est, in *Quæst. vet. et novi Test.*, quæst. 46.

8. Quanto quis sublimior est, tanto magis (licet leve peccatum ejus) grave est crimen. *Prosec.*

9. Sicut humilitas in potente sublimis et magnifica est, ita et culpa ejus pro crimine habenda est. *Ibid.*, quæst. 102.

10. Pergite viam sublimitatis, pedo humilitatis. *De sancta Virginal.*, cap. 52.

11. Quo potestas sublimior est, eo ad peccandum major audacia, quæ totum sibi licere credit quod potest. *De vita christiana*, cap. 3.

12. Si peccatrices animæ permittantur habitare in sublimibus locis, inhonestum est; quia non convenient illis, quibus nec bene uti possunt, nec ornamenta aliquid conferunt. Lib. 3, de *Lib. Arb.*, cap. 9.

13. In creaturis quærebam sublimitates, et trucham in confusiones et errores. Lib. 1 *Conf.*, cap. 20.

14. Quanto nunc major erit exaltatio malorum, tanto gravior erit in futuro dejectio: et brevis quidem erit exaltatio, æterna vero damnatio. Super *Psal. xxxvi*, in illud: *Et exaltati*, etc.

15. Altior professio virtutis, altiozem debet ritum tenere vivendi. *De Templo Salomonis*, cap. 7.

16. Quanto quis altiora profecerit, tanto gravior (si corruerit) colliditur. Serm. de *Cantico Ezechie regis*.

17. Sublimis gradus, sed eo amplius periculosa est ruina. Serm. 2, ad *Fratres*.

18. Tanto quisque debet esse humilior, quanto est sublimior. Serm. de *Donis Spirit. S.*, cap. 2.

adjectione non indiget plenitudo. Epist. 86, ad *Alexandr. Carthus.*

39. Sufficiens est, quae non inhiat quaerendis, non incubat quaestis, nec cruciatur amissis. *Ibid.*, serm. 31, de *S. August.*

40. Qui Christus sufficit, nihil deficit. *Ibid.*, tract. de *Hierosol. Peregrinat.*

PRUDENT.
PORTA.

41. Summa quies, nil velle super quam postulet usus

Debitus, ut simplex alimonia, vestis et una, Infirmos legat, ac recreet mediocriter artus.

In *Psychon. de avarit. et largit. Puqua.*

SALVIANUS.

42. Sive sexus, sive aetas, sive infirmitas, sufficientibus debet esse contenta; ut quidquid temporarium excedit usum, religiosum absumat officium. Lib. 2, ad *Eccles. Cathol.*

SENTENTIAE PAGANORUM.

ARISTOTEL.

43. Sufficiens acquisitionis ad vitam bonotum, non infinita est. Lib. 1 *Polit.*, quest. 5.

CATO
PORTA.

44. Commoda natura nullo tibi tempore deerrunt, si contentus eo fueris, quod postulat usus.

Lib. 4 *Distichor.*, metr. 7.

45. Qui contenti sunt rebus suis, satis esse putant, quod est nihil, appetunt, nulla re egent, nihil sibi deesse sentiunt, nihil requirunt. De *Paradox.*, cap. 6.

46. Aperta res est, et quotidie nos ipsa natura admonet, quam paucis, quam parvis rebus egeat, quamve vilibus. Lib. 5 *Tusc. Quaes.*

SENECA.

47. Cupiditatis nihil satis est, nature satis est, etiam parum. De *Consolat. ad Helviam*, cap. 11.

48. Necessariis rebus exilia sufficiunt, supervacuis nec regna. *Ibid.*

49. Se contentus est sapiens ad beate vivendum, non ad vivendum. Epist. 9.

50. Sufficit ad necessitatem id quod natura poscit. Epist. 90.

51. Nunquam parum est, quod satis est; nunquam multum est, quod satis non est: quod nature satis est, homini non est. Epist. 119.

52. Quid hac re impudentius, quid stultius? Nihil satis est morituris, imo morientibus. Epist. 120.

SIXTUS
PHILOSOPH.

53. Stude tua sorte contentus esse. *Sent.* 324.

Vide etiam tit. *Ingenium*, sent. 45; *Luxuria*, sent. 97; *Mediocritas*, sent. 26; *Nutritivum*, sent. 64; *Quoerere Deum*, sent. 164; *Religio seu Congregatio*, sent. 72; *Voluptas*, sent. 6.

SUFFRAGIA DEFUNCTORUM.

SENTENTIAE PATRUM.

S. ALBERT.
MAGNUS.

1. Ad proximos, qui sunt in purgatorio, vera habenda est compassio, ut eos a tanta acerbitate penarum, quas sustinent, dignetur Deus eripere. In *Paradiso animae*, part. 1, de *Virtut.*, cap. 12.

2. Suffragia membrorum Ecclesiae possunt prodesse membris indigentibus: quia vero post mortem non desinunt esse membra corporis, suffragia vivorum possunt prodesse. Part. 1, tit. 10, cap. 2, § 3.

3. Suffragium Ecclesiae militantis est quasi baculum, quo sustentantur animae, et consolantur in purgatorio, ut in eo auxilio perveniant ad triumphantem. Part. 3, tit. 32, cap. 2.

4. Gratior est Deo pro fratre deprecatio, ubi sacrificium charitatis offertur, vel elemosyna in Ecclesia fiunt. In *Enchirid.*, cap. 110.

5. Non negandum est defunctorum animas pietate suorum viventium relevari, cum pro illis sacrificium mediatoris offertur, vel elemosyna in Ecclesia fiunt. In *Enchirid.*, cap. 110.

6. Cum sacrificia sive altaris, sive quarumcumque elemosynarum pro baptizatis defunctis offeruntur: pro valde bonis gratiarum actiones sunt: pro non valde malis, propitiationes sunt. *Ibid.*

7. Nemo se speret, quod hic neglexerit (cum obierit) apud Deum promereri. *Ibid.*

8. Suffragia quibus prosunt, aut ad hoc prosunt, ut sit plena remissio, aut certe ut tolerabilior fiat ipsa damnatio. *Ibid.*

9. Ante mortem fieri debet, quod possit prodesse post mortem, non tunc quando recipiendum est, quod quisque gesserit ante mortem. De *Cura pro mortuis*, cap. 1.

10. Genere vitae quod gessit quisque per corpus, efficitur ut prosint, vel non prosint, quaecumque pro illo pie fiunt, cum reliquerit corpus. *Prosecc.*

11. Nam meritum, per quod ista prosint, si nullum comparatum est in hac vita, fructus offertur post hanc vitam. *Ibid.*

12. Elsi nusquam in Scripturis veteribus omnino legeretur pro mortuis sacrificium: non parva hac consuetudine claret auctoritas, ubi in precibus sacerdotis, quae Domino Deo ad ejus altare funduntur, locum suum habet etiam commendatio mortuorum. *Ibid.*

13. Cum recoil animus ubi sepulchrum sit charissimum corpus; et occurrit locus nomine alienius martyris, eidem martyri animam dilectam commendat recordantis et precantis affectus. *Prosecc.*

14. Qui cum defunctis a fidelibus charissimis exhibetur, cum prodesse non dubium est illis, qui enim in corpore viverent, talia sibi post hanc vitam prodesse meruerunt. *Ibid.*, cap. 4.

15. Si aliqua necessitas vel humari corpora, vel in locis sanctis humari nulla data facultate permittat, non sunt praetermittendae supplicationes pro spiritibus mortuorum. *Ibid.*

16. Supplicationes faciendas pro omnibus in

S. ANTONIN.

S. AUGUST.

Christiana societate defunctis, etiam tacitis nominibus quoruncumque sub generali commemoratione suscepti Ecclesia: ut quibus ad ista desunt parentes, aut filii, aut quicumque cognati vel amici, ab una eis exhibeatur pia matro communi. *Ibid.*

17. Ubicumque jaceat vel non jaceat defuncti caro, spiritui requies precibus est acquirenda. *Ibid.*, cap. 5.

18. O quam grandis crudelitas! o vere magna inhumanitas! ecce infirmus jacet et clamat, et a medicis consolatur: clamat porcus, et omnes cum eo clamare non cessant: cadit asinus, et omnes eum sublevare festinant; sed clamat in tormentis fidelis et non est qui respondeat. Serm. 44, ad *Fratr. in cremo.*

19. Ora pro defunctis, ut cum fuerint in aeterna vita, pro te orare non negligant. *Ibid.*

20. Clamant quotidie qui jacet in tormentis; clamant, et pauci sunt qui respondeant: ululant, et non est qui consoletur eos. *Ibid.*

21. Pro defunctis semper orandum est, etsi non proficiet eis, quia beati vel damnati sunt, oratio in sinu nostro convertetur. *Ibid.*

22. Orationibus sanctae Ecclesiae, et sacrificio salutari, et elemosynis, quae pro eorum spiritibus erogantur, non est dubitandum mortuos adjuvari: ut cum eis misericordius agatur a Domino, quam eorum peccata meruerunt. *Prosecc.*

23. Hoc enim a Patribus traditum, universa observat Ecclesia, ut pro eis qui in corporis et sanguinis Christi communione defuncti sunt, cum ad ipsum sacrificium loco suo commendantur oratur, ac pro illis quoque id offerri commemoretur.

24. Cum vero eorum commendandorum causa opera misericordiae celebrantur, quis eis dubitet suffragari, pro quibus orationes Deo non inaniter allegantur?

25. Non omnino ambigendum est, ista prodesse defunctis, sed talibus qui ita vixerint ante mortem, ut possint eis haec utilis esse post mortem. Serm. 32, de *Verbis Apostoli.*

26. Ubi religiosus amicus elegit humare quem diligit, nullo modo debet a supplicationibus necessariis in ejus commendatione cessare. De *Cura pro mortuis*, cap. 5.

27. Oblationes pro spiritibus dormientium, vere aliquid adjuvare credendum est. Epist. 64.

28. Prestare digneris defunctis fidelibus absolutionem, et requiem sempiternam. Lib. *Medit.*, cap. 40.

29. Compassionem mortuis debemus et orationem, qui in locis purgatorii patiuntur. Serm. de *triplici genere bonorum.*

30. Pro illis vigilandum est in orationibus, et

S. BERNARD.

subveniendum sacrificio singulari, qui in locis purgatorii emundantur. Serm. de *S. Nicolao.*

31. Animabus purgandorum defunctorum maxime prosunt suffragia. Serm. de *Animabus.*

32. O qualis et quanta mendicitas fidelium in purgatorio! mendici sunt, et tamen mendicare non licet, nisi quod pro eis mendicat Ecclesia. *Prosecc.*

33. Quanto mendicitas major est, tanto in subveniendi pietas virtuosior esse debet. *Ibid.*

34. Suffragia prosunt mortuis, non quibuscumque, sed medicioribus bonis, ut pole, illis qui sunt in purgatorio: non valde malis, scilicet illis qui sunt in inferno: nec valde bonis, scilicet his qui sunt in coelo. In *Breviloq.*, part. 7, cap. 3.

35. Cum ratione severitatis iustitia, iusti in quibus est reatus culpa debeant post hanc vitam in purgatorio tormentari, debent etiam ratione suavitatis misericordiae relevari, et auxilium per suffragia accipere. *Ibid.*

36. Suffragia, quae communiter fiunt pro defunctis, licet omnibus bonis valeant pro modulo suo, his tamen amplius valent, qui magis meruerunt, ut sibi valeret et prodesset, dum erant in statu vite. *Ibid.*

37. Suffragia quae specialiter fiunt pro aliquibus, quia intentio facientis est recta, et secundum Deum procedit: ideo plus valent illis pro quibus determinate fiunt, licet etiam aliis aliquo modo communicentur. *Ibid.*

38. Suffragia, quae communiter pro defunctis fiunt, quamvis pro modulo suo omnibus prosint, illis tamen amplius, qui dum essent in vita, magis meruerunt ut sibi prodesset. Lib. 7, *Compend. theolog. verit.*, cap. 5.

39. Defunctis fratribus, auditu eorum transitu, quam citius possunt quique subveniant, et debitum obsequium solvere, nulla occasione postponant: talis enim suffragia, non absque permissenda offensa periculo negliguntur. In *Speculo discipl.*, part. 2, cap. 3.

40. Prosunt et preces pro his, qui decesserunt. Haeres. 75, *contra Aetium.*

41. Illa quae adjuvant spiritus defunctorum, scilicet oblationes, erogationes, multo pro eis observantibus abundantius homines impendant. Super I ad *Thessal.*, cap. 4.

42. Illis sacrae victimae mortuis prosunt, qui hic vivendo obtinuerunt: ut eos etiam post mortem bona adjuvent, quae hic pro ipsis ab aliis fiunt. Lib. 4 *Dialogi*, cap. 57.

43. Inter haec autem pensandum est quod tu sit via ut bonum quod quisque post mortem suam sperat agi per alios, agat ipse dum vivit

S. DONAT.

S. EPIPHAN.

GLOSS. ORD.

S. CECILIOR.
MAGNUS.